

Dnr 301 - 023 - 2006

Sammanträde 31 januari 2006

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Basstation med tillhörande mast och teknikbyggnader för mobil- telefoni inom stadsdelen Vinsta

Plansamråd för del av fastigheten Delila 1 i Vinsta, S-Dp 2005-15144-54

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till Stadsbyggnadsnämnden som svar på remissen och tillstyrker den föreslagna placeringen av basstation med tillhörande mast och teknikbyggnader för mobiltelefoni.
2. Stadsdelsnämnden överlämnar sitt beslut till Marknämnden för kännedom.

Anders Meuller
stadsdelsdirektör

Sven-Göran Södergren
avdelningschef

Sammanfattning

Planförslaget syftar till att ändra detaljplanen i enlighet med länsstyrelsens utslag i ett överklagningsärende för den befintliga masten på en industrifastighet i norra delen av stadsdelen Vinsta. Den 36 meter höga fackverksmasten ligger ligger på industrimark ca 30 meter från Bergslagsvägen och ca 55 meter från närmaste bostadshus. Förvaltningen föreslår att planförslaget godkänns.

-
- Bilagor:**
1. Planbeskrivning (6 sidor).
 2. Plankarta med bestämmelser (1 sida).
 3. Fotografier, befintlig mast (1 sida).
 4. Karta över basstationer i Hässelby-Vällingby stadsdelsområde (2 sidor).

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för stadsdelsmiljö och teknik.

Sakägare och andra med ett väsentligt intresse av frågan har enligt 5 kap. 20 § plan- och bygglagen (PBL) inbjudits till samråd över detaljplanförslaget. Synpunkter skall inlämnas till stadsbyggnadskontorets registratur senast den 17 januari 2006. Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning har begärt och fått förlängd remisstid, med anledning av att nämnden sammanträder först den 31 januari.

Ärendet

I dag står en befintlig 3G-mast på industritomten för firman Valter Eklund AB på Korgvidegränds södra ände i Vinsta. Då berörda sakägare inte underrättats om bygglovsbeviljande enligt PBL 8 kap. 22 §, upphävde länsstyrelsen bygglovets. Ny praxis från regeringsrätten anger dessutom att detaljplaneändring skall genomföras för många mastärenden som tidigare endast erhållit bygglov inom gällande detaljplan som s.k. mindre avvikelse. Föreliggande detaljplaneförslag syftar därför till att möjliggöra uppförandet av en basstation för mobiltelefoni med tillhörande mast på industritomten Delila 1 i Vinsta.

Nuvarande detaljplan anger att området används för industriändamål. Planförslaget anger att området kring masten skall användas som teknisk anläggning, och bebyggas med en mast om maximalt 37 meters höjd, samt teknikbyggnader med en total yta av högst 10 kvm och en byggnadshöjd av högst 3 meter.

3G-nätets utbyggnad

De master som nu skall uppföras i Hässelby-Vällingby är några av de sista som krävs för att uppnå de med staten avtalade kraven på ca 98 % täckningsgrad. Tekniken, som i praktiken innebär inte bara ännu en sorts mobiltelefoni utan faktiskt en mobil bredbandsuppkoppling, kommer när den mognat att få stor betydelse för viktiga samhällsfunktioner som exempelvis räddningstjänst, vård och omsorg. Tillväxtpöjligheterna är väldiga, om det finns en komplett infrastruktur. Det samhällseliga intresset av utbyggnaden är därför stort, och förvaltningen inser att 3G-utbyggnaden är en högt prioriterad fråga.

Plan- och bygglagens (PBL) krav på byggnader och master

När det gäller de krav som PBL ställer på byggnader och master, så skall de placeras och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Höga telemaster torde knappast upplevas som särskilt tilltalande från estetisk synpunkt var de än placeras, men med hänsyn till kraven på god täckning överallt i landet samt det starka samhällselintresset av utbyggnaden går det inte att undvika att master ibland måste placeras mycket nära bebyggelse. Byggnader och master skall vidare placeras och utformas så att de inte inverkar menligt på trafiksäkerheten eller på annat sätt medför fara eller betydande olägenheter för omgivningen. Uttrycket ”betydande olägenheter” innebär att det måste finnas konkreta omständigheter som talar för att störningsrisk är för handen.

Det ovan sagda följer av praxis i ett antal överklagningsärenden, där regeringsrätten tillåtit placering av master mycket nära och i nivå med bostäder – se t.ex. regeringsrättens mål 6827-04 från 2005-11-16 (avstånd 44 m), mål 7271-04 från

2005-04-18 (avstånd ca 40 m), mål 6901-04 från 2005-04-04 eller mål 2527-04 från 2004-11-16 (avstånd ca 30-35 m).

Miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken

Miljööverdomstolen har ansett att mobiltelemaster är miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalkens definition (miljööverdomstolens mål 7485-04 från 2005-10-12). Anledningen till att det skall anses som miljöfarlig verksamhet är att strålningen – även om den är mycket liten och långt under de gränsvärden som fastställts – utgör en sådan risk för påverkan på omgivningen som avses i 9 kap. 1 § 3 p. miljöbalken. Även risken för psykisk oro hos närboende är i sig tillräckligt för att masterna ska anses medföra olägenhet enligt lagrummet. Innebörden av att det rör sig om miljöfarlig verksamhet är att kommunal tillsyn kan utövas över verksamheten, som därutöver är tillståndspliktig och prövas av miljödomstol.

Miljöbalkens försiktighetsprincip och dess syfte

Försiktighetsprincipen finns formulerad i 2 kap. 2 §: ”Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.”

Vidare sägs i 3 §: ”Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.”

Försiktighetsprincipen finns även formulerad i strålskyddslagen och vänder sig både till verksamhetsutövaren och till tillsynsmyndigheten, i det här fallet Statens strålskyddsinstitut (SSI). SSI ska dels meddela nödvändiga föreskrifter och dels i sin tillsynsutövning se till att föreskrifterna efterlevs. Varje kommun utövar tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet, inklusive basstationer för mobiltelefoner.

Socialstyrelsen som ansvarig myndighet

Socialstyrelsen är den myndighet som har det centrala ansvaret för tillämpningen av miljöbalken när det gäller hälsoskydd och kan därmed göra bedömningar utifrån de allmänna hänsynsreglerna (bl.a. ”försiktighetsprincipen”).

När det gäller strålning från basstationer och master har Socialstyrelsen skrivit: ”Socialstyrelsen anser att det inte finns skäl att anta att mobilbasstationer kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa. Socialstyrelsen anser därför att försiktighetsprincipen, som den är formulerad i miljöbalken, inte är tillämplig på mobilbasstationer. Socialstyrelsen anser att det endast är risker för reella hälsoeffekter eller försämring av välbefinnandet i form av buller, lukter m.m. som kan ligga till grund för bedömningen att det föreligger risk för olägenhet för människors hälsa enligt miljöbalken. Människors oro kan inte ensamt ligga till grund för att med stöd av miljöbalken kräva åtgärder [utöver de ovan nämnda] vid etablering av mobilbasstationer.”

Avstånd till grannfastigheter

Det uppmätta avståndet mellan planområdets gräns och de närmast kringliggande villafasaderna är mellan 55 och 75 meter.

Befintliga basstationer i Hässelby-Vällingby

Förvaltningen har utifrån Post- och telestyrelsens (PTS) uppgifter tagit fram en karta över samtliga inom stadsdelsområdet befintliga basstationer för mobiltelefoni (se bilaga 4). Där framgår att de närmste 3G-basstationerna finns vid Stenskärvsgränd (Brandstationen) och Skattegårdsvägen/Ångermannagatan.

Stadens *Råd och riktlinjer för mobiltelefonantennar m.m.* anger att känsliga områden ska undvikas vid placering av master. Om en sådan placering ändå blir nödvändig ska denna jämte utformning av antenner ägnas särskild omsorg. Vidare sägs att master om möjligt bör lokaliseras till industrianläggningar. Stor hänsyn bör tas till omgivande landskap, och obrutna horisontlinjer bör ej störas.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen anser vid en samlad bedömning att det inte finns skäl att avstyrka förslaget, i synnerhet då masten redan står på plats inom ett industriområde. Det föreslås därför att planförslaget godkänns.

Förvaltningen har inte gjort någon bedömning utifrån strålnings- och bullernivåer då detta faller utanför förvaltningens kompetens.

- - - - -